

Дабрачыннасць

Фінальным акордам дабрачыннай акцыі «Нашы дзеці» ў Мінскай вобласці стала ўручэнне новенькай «Лады», разлічанай на сем пасажырскіх месцаў, сям'і Бажанавых. Алена Дзмітрыеўна і Андрэй Андрэвіч выходзяць пяць сваіх і столькі ж прыёмных дзяцей у дзіцячым доме сямейнага тыпу ў Мар'інай Горцы.

Перадгісторыя гэтай падзеі наступная. Напярэдадні Новага года старшыня Мін-аблвыканкама Аляксандр Турчын, які ўзначальвае таксама Рэспубліканскі савет па развіцці прадпрыемстваў, разам з намеснікам кіраўніка гэтай структуры Паўлам Тапузідзісам наведаў шматдзетную сям'ю. Тады ёй падарылі тэлевізар, ноўтбук, цацкі, салодкія наборы, а таксама — касілку. Бацькі-выхавацелі расказалі высокім гасцям пра жыццё і быт сваёй сям'і, прыёмных дзяцей. Станіслаў, Вікторыя і Анастасія Кузьменкі ў маі 2019-га былі прызнаны маючымі патрэбу ў дзяржаўнай абароне.

З таго часу яны знаходзяцца пад апекай сям'і Бажанавых. Кацярына Якімовіч пасялілася тут у 2014-м. Дзяўчынка з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця вучыцца ў інтэграваным класе. Даніла Слімко трапіў у сям'ю ў 2019-м, вучыцца ў сярэдняй школе № 2 Мар'інай Горкі. Прыёмных дзяцей бацькі выходзяць як сваіх родных — з любоўю і клопатам. Але вялікай сям'і не хапае камфортнага транспарту. Перавозіць дзяцей у звычайным аўтамабілі праблематычна. Вырасце не праблемы знайшлося імгненна: сям'і была абяцана машына. Аўтамабіль «Лада» для іх набыла кам-

Аўтамабіль — у падарунак

Збылася мара шматдзетнай сям'і

панія «Табак-Інвест» Паўла Тапузідзіса.

— Да гэтага бацька раніцай развозіў малых па чарзе: каго ў школу, каго — у дзіцячы садок. Пакуль даставіць кожнага — час ехаць забіраць. Цяпер хопіць месца для ўсіх, — не нарадуецца Алена Дзмітрыеўна. — Нарэшце споўніцца і яшчэ адна заповітная мара: як пацяплее, плануем з'ездзіць адпачыць усёй сям'ёй на мора.

— Як рашыліся на такі крок, каб узяць пяць чужых дзетак? — пацікавілася ў гаспадыні.

— Мы хацелі стварыць вялікую сям'ю, для нас дзеці — гэта наша часцінка, падарунак ад Бога. І мы прымаем іх усіх, любім. Вядома, нялёгка спраўляцца, гэта адказная работа — 24 гадзіны ў суткі, бывае, і некалькі начэй запар не спім. Але стараемся, бабуля падтрымлівае, старэйшы сын дапамагае. Мы на гэтым не спыняемся, гатовы яшчэ прыняць у сваю сям'ю новых выхаванцаў.

Задаволены застаўся і трынаццацігадовы Арцём. Хлопец з маленства займаецца боксам, удзельнічае ў розных спаборніцтвах і па-

казвае добрыя вынікі. Ён марыў пра тое, каб яго прынялі ў школу алімпійскага рэзерву. Пры садзейнічанні шаноўных гасцей яго жаданне збылося. Падлетак абяцае, што за яго не будзе сорамна, а Мінскай вобласці ён прынясе не адну перамогу.

— Арцём вельмі таленавіты хлопец. Думаю, ён стане сапраўдным спартсменам, — упэўнены Аляксандр Турчын. — А што датычыцца аўтамабіля, то я прытрымліваюся прынцыпаў: калі штосьці паабяцаў, то абавязкова трэба выканаць. Мы шмат гаворым

аб сацыяльнай адказнасці бізнесу. Уручэнне аўтамабіля — прыклад такой адказнасці. Наогул у акцыі «Нашы дзеці» паўдзельнічалі многія дзелаўныя людзі. На самай справе бізнес шмат робіць, але не афішуе свае добрыя справы. Калі мы ехалі з Паўлам Георгіевічам у Мар'іну Горку, то нарадзілася ідэя: а чаму б не падарыць аўтамабіль кожнаму дзіцячаму дому сямейнага тыпу? Такіх у Мінскай вобласці 48. Неабходна, каб у акцыі міласэрнасці паўдзельнічалі бізнесмены, людзі, якія б ад душы захацелі дапамагчы шматдзетным сям'ям.

— Мне гэтая ідэя прыйшла даспадобы, — адзначыў Павел Тапузідзіс. — Я за тое, каб дапамога была адрасная. Гэта вялікая адказнасць, калі людзі бяруць на выхаванне столькі дзяцей. Для такіх бацькоў прыёмна рабіць падарункі. Ім неабходна дзякаваць, што выходзяць сапраўдных грамадзян.

Бізнесмен падкрэсліў, што дадзенае слова трэба трымаць. Таму цяпер ініцыятары дабрачыннага праекта вымяраюць свае магчымасці ў дачыненні пакуль што да Мінскай вобласці.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.
Фота БелТА.

Жыроўка таннее, жыллё — даражэе

Выбар работ, растэрміноўка, лісты апятанняў

Асноўная нарматыўная база па энергамадэрнізацыі будынкаў у краіне існуе, аднак трэба вызначыць, якія рэчы дадаткова адлюстравать у пакрокавай метадыцы па арганізацыі і правядзенні энергаэфектыўных мерапрыемстваў, сцвярджае **Андрэй РАМАШКА, начальнік упраўлення жыллёвай гаспадаркі Міністэрства ЖКГ:**

— Метадыка, у прыватнасці, апісвае парадак фарміравання рахункаў для рэзервавання сродкаў на гэтыя мэты і іх далейшае папаўненне; арганізацыю і правядзенне аналізу, планавання, разліку эфектыўнасці меркаваных мерапрыемстваў; пытанні арганізацыі і правядзення сходаў з насельніцтвам: як гэта павінна адбывацца, у якім выглядзе праходзіць. Асноўная частка будзе прысвечана, вядома, непасрэдна метадыцы рэалізацыі мерапрыемстваў.

Вопытам арганізацыі ў сталіцы работы па планаванні энергамерапрыемстваў, палову цаны якіх мосяць плаціць уласнікі, падзяліўся **Ігар ЮРКЕВІЧ, начальнік аддзела Мінскай гарадской жыллёвай гаспадаркі.** Ён упэўнены, што калі падчас капрамонтау правесці ў доме энергаэфектыўныя мерапрыемствы і ўсталяваць прыборы для рэгулявання цепланосбітаў, сумы плацяжоў за камунальныя паслугі будуць змяншацца, а жыллё праз павышэнне сваіх якасцяў — удыймацца ў цане.

У сталіцы абслугоўваюцца прадпрыемствамі ЖКГ 6475 дамоў, з іх 1569 будынкаў належаць таварыствам уласнікаў і жыллёва-будаўнічым кааператывам. Для выканання ўсіх мерапрыемстваў у адпаведнасці з законам сталічныя камунальнікі вызначылі для сябе парадак дзейнасці пры рэалізацыі энергаэфектыўных мерапрыемстваў.

Перш за ўсё гэта маніторынг жылля па пытаннях энергаспажывання і выкананых раней работ па ўцяпленні вонкавых канструкцый: тарцоў і фрагментаў. Спіс кватэр

фарміруецца па прынцыпе ад найбольшага цеплаўжывання да найменшага з увагай на ўсталяваныя прыборы ўліку цяпла ў дамах і кватэрах.

— Увесь фонд мы падзялілі на пяць груп, кожнай з якіх далі тыпавое рашэнне, каб потым весці асобны адпаведны функцыянальны дыялог. Першая група — гэта цалкам уцеплены падчас капрамонтау ці будаўніцтва будынкi. Другая — з уцепленымі тарцамі, трэцяя — дамы з фрагментарным уцяпленнем. Чацвёртая — з тарцамі і фрагментарна і пятая — дамы без уцяплення (у тым ліку і новыя), — апісвае алгарытм работы прадстаўнік мінскай гаспадаркі.

Кожнаму з дамоў камунальнікі прысвоілі клас па энергаэфектыўнасці. Гэтага ўдалося дасягнуць, сабраўшы інфармацыю за тры ацяпляльныя перыяды па энергаўжыванні і прааналізаваўшы колькасць прыбораў уліку цяпла, усталяваных у дамах.

— Атрымалася, што на ўсіх 6475 дамах ёсць агульнадамавыя групавыя прыборы. У 615 (10 % ад усіх будынкаў) ёсць індывідуальныя прыборы, — падзяліўся спецыяліст. — Мы прыйшлі да высновы, што чатыром тысячам дамоў патрабуюцца энергаэфектыўныя мерапрыемствы.

Пасля камунальнікі супаставілі атрыманы пералік з перспектывамі праграмы капрамонтау для фарміравання найбольш зручнага праекта энергаэфектыўных мерапрыемстваў у дамах.

Быў складзены графік правядзення сходаў і сустрэч з жыхарамі па прыцягненні іх да суфінансавання работ па цепламадэрнізацыі, распрацавана дарожная карта па рэалізацыі мерапрыемстваў. Стварылі таксама інфармацыйную памятку персаналу па правядзенні работ і апытальны ліст для жыхароў па іх удзеле ў суфінансаванні энергамерапрыемстваў.

— Гэта дапаможнікі для прадпрыемстваў ЖКГ раёнаў сталіцы. Тут расказваецца, як найбольш прадукцыйна праводзіць сходы. Апытальныя лісты распрацавалі з улікам таго, што цікавіць уласнікаў. Тым, хто адсутнічае на сходах, укладваем у паштовыя

скрыні і пакідаем аб'явы, у якую скрыню на доме можна палажыць свае адказы. Расказваем людзям пра ўказ Прэзідэнта, мэты па зніжэнні энергаспажывання, падтрымку дзяржавы, растэрміноўку плацяжоў, — працягвае Ігар Юркевіч.

Сярод работ па энергаэфектыўнасці, што прапаноўваюць мінскія камунальнікі, — уцяпленне сцен, дахаў, падвалаў плітамі з мінералваты ці пенаполістыролу; мадэрнізацыя сістэм ацяплення, якія часта знаходзяцца ў сценах панэльных дамоў, — іх можна вынесці ў кватэру; усталяванне лічылнікаў цяпла. Сярод выгод ад устаноўкі прылад, між іншым, 10-працэнтная зніжка цягам трох гадоў на цеплаэнергію.

Дзяржнагляд за капрамонтам

Пакуль камунальнікі вучацца весці дыялог з уласнікамі жылля і тлумачыць ім, якія работы найлепшыя для цепламадэрнізацыі дома, служба Дзяржбудагляду сочыць за выкананнем патрабаванняў праектнай дакументацыі, тэхнічна-нарматыўных актаў і заканадаўства на аб'ектах будаўніцтва і капрамонтау. Летась спецыялісты наведалі 3500 аб'ектаў капрамонтау. Больш чым 1100 з іх выдадзены заключэнні адпаведнасці праектаў. Амаль 300 атрымалі адмову. Выяўлена 608 аб'ектаў, на якіх перавышаны тэрміны будаўніцтва, знойдзена больш за 21 тысяччу дэфектаў, а 639 інжынераў-будаўнікоў, якія займаюцца рамонтам, прыцягнуты да адміністрацыйнай адказнасці.

На ўлік Дэпартамента кантролю і нагляду за будаўніцтвам больш за 2,5 тысячы аб'ектаў капрамонтау.

— З-за нізкай якасці перадпраектнага даследавання і напрыканцы будаўніцтва і рамонтау даводзіцца паўторна праходзіць экспертызу праектнай дакументацыі, а гэта дадатковы час і грошы. І гэтым пытаннем трэба займацца, — кажа **Ігар ГУСЕЎ, дырэктар Дэпартамента кантролю і нагляду за будаўніцтвам Дзяржкамтэта па стандартызацыі.** — А на сайтах апэратараў капітальнага рамонта акрамя аб'ектаў, якія пла-

нуецца ўключыць у праграму капрамонтау, і тых, што ўжо мадэрнізуюцца, хацелася б бачыць таксама графік правядзення работ, хоць бы каляндарны. Гэта вырашыла б шмат пытанняў, у тым ліку і ад насельніцтва.

Правы Дзяржнагляду па прыцягненні да адміністрацыйнай адказнасці фізічных і юрыдычных асоб, якія парушаюць якасць будаўніцтва і рамонтау, не даюць эфекту ў поўнай меры, іх проста недастаткова, мяркую спецыяліст. Сёлета дэпартамент плануе павысіць патрабаванні да аб'ектаў на 30 %.

— На жаль, 51 % свайго часу інспектар мусіць удзяляць будаўнічай пляцоўцы і арганізацыі будаўніцтва на аб'екце капітальнага рамонтау. Гэтага патрабуюць ўрад, і мясцовыя ўлады, таму што акрамя парадку як такога неабходна дбаць пра воблік краіны і яе будаўнічых пляцовак і перад турыстамі. За парушэнні правіл на будпляцоўцы выдадзена амаль 150 адміністрацыйных штрафаў. На работу з праектнымі дакументамі ў выніку застаецца ўдвая менш часу. Заказы (камунальнікам і будаўнікам) неабходна самім аддаваць больш часу арганізацыі будпляцоўкі і культуры вытворчасці.

28 працэнтаў аб'ектаў капітальнага рамонтау ў краіне спецыялісты Дзяржнагляду адмаўляюць у здачы. Даволі высокая якасць рамонтау ў Брэсцкай вобласці — тут не прымаюць да здачы пасля капрамонтау толькі 12 % аб'ектаў. А вось у Магілёўскай вобласці спрабуюць здаваць негатовыя аб'екты з нізкай якасцю, і колькасць адмоў тут дасягае 79 %.

Падрадчыкі павінны настройвацца на аказанне якаснай паслугі і выкананне дзяржзаказа, а не накіроўваць сваю дзейнасць на ўласны прыбытак шляхам эканоміі — напрыклад, наняць некваліфікаваных рабочых і не выплаціць ім заробак, змахляваць з будаўнічымі матэрыяламі або выкарыстоўваць іншыя прыёмы, якія выклікаюць тэхнічную недасканаласць і сацыяльную напружанасць, запэўнівае дырэктар дэпартамента.

Ірына СІДАРОК.